

Centrum Badań im. Edyty Stein Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Szpital Kliniczny Przemienienia Pańskiego Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu

Poznań, 6-7 grudnia 2018

Ogólnopolska Konferencja Naukowa

Fenomen cierpienia

*Jest taka cierpienia granica,
Za którą się uśmiech pogodny zaczyna,
I mija tak człowiek, i już zapomina,
O co miał walczyć i po co.*

*Jest takie olśnienie w bydlęcym spokoju,
Gdy patrzy na chmury i gwiazdy, i zorze,
Choć inni umarli, on umrzeć nie może
I wtedy powoli umiera.
Cz. Miłosz, *Walc**

Cierpienie jawi się nam jako nieodłączny towarzysz naszego życia. Od narodzin po jego kres – cierpimy. Dla jednych jest ono wyrazem duchowego wzrostu człowieka, dla innych źródłem jego degradacji. Jedni dostrzegają w nim egzystencjalne piękno, bo – jak pisze Zbigniew Herbert w *Liście do Vujčica* – „powiedz im: miałem piękne życie / Cierpiałem”. Inni w cierpieniu upatrują zło, brzydotę, odczłowieczenie. Doświadczenie cierpienia prowadzi do pytania o jego sens. Nie samo cierpienie jest ważne, ale jaki sens mu nadajemy.

O cierpieniu „wznoszącym” i „degradującym” wielokrotnie pisali filozofowie. Religia i teologia akcentują te jego aspekty, które umacniają ludzką kondycję. Psychologia stara się wyważyć straty i korzyści wypływające z konfrontacji człowieka z cierpieniem. W rozmaitych dziedzinach humanistycznych ta „życiodajna” i „śmiercionośna” jednocześnie kategoria prowokuje niekończące się dyskusje o użyteczności i jałowości cierpienia, jego sprawiedliwości i niesprawiedliwości, dobru i pięknie czy złu i brzydocie. Obecność choroby i cierpienia należą do stałych elementów kultury. Jako fundament dyskursu maladycznego obecnego w filozofii, literaturze i sztuce, cierpienie wpływa także na ekspresję podmiotu i jego twórczą aktywność. Z perspektywy nauk historycznych cierpienie jawi się jako zarówno kategoria zbiorowości (cierpienia związane np. z działaniami wojennymi), jak i indywidualne, ukonkretnione, wpisane w biografię człowieka doświadczenie (pomniejszenie, odczucie kruchości istnienia, naruszenie integralności siebie, niechęć życia, ograniczenie do funkcji otrzymywania, pasywność).

Cierpienie jest bowiem – jak pisze Paul Ricoeur – problemem egzystencjalnym i hermeneutycznym jednocześnie, określa zespół „doznań otwartych na introspekcję, na język, stosunek do samego siebie, stosunek do sensu, do stawiania pytań”. Parafrazując słynne sformułowanie francuskiego filozofa, można by rzec, że cierpienie „daje do myślenia”. Można je wreszcie uczynić „produktywnym”, przekuć na myśl, dzieło sztuki, postawę życiową lub działanie.

Pobieżnie jedynie wymienione powyżej aspekty cierpienia były, są i będą przedmiotem bardziej lub mniej wnikliwej i odpowiedzialnej refleksji humanistycznej. Nie do przecenienia dla niej może stać się jednak próba włączenia w nią perspektywy medycznej. W dziejach myśli ludzkiej takie próby były już podejmowane, z różnymi rezultatami. Trudno sobie dziś wyobrazić humanistykę bez pojęć *katharsis* czy *majeutyki*, tak jak trudno uprawiać medycynę bez refleksji nad naturą ludzką czy duszą. Jednakże dokonujący się na naszych oczach postęp technologiczny zakłóca transfer między medycyną i humanistyką, a tym samym utrudnia rozpoznawanie fenomenu cierpienia – i to nie tylko w sferze odróżniającej je od bólu.

Tegoroczna sesja „Fenomen cierpienia” podejmie próbę przybliżenia refleksji humanistycznej i medycznej w zakresie kluczowych egzystencjalnych kategorii i pojęć wspólnych dla obu tych dziedzin wiedzy.

Zachęcamy Państwa do udziału w konferencji i prosimy o nadsyłanie abstraktów z podaniem tytułu oraz streszczenia planowanego wystąpienia (długość do 900 znaków, interlinia 1), z podaniem stopnia naukowego i afiliacji wraz z adresem mailowym **do dnia 9 października 2018** roku na adres cbes@amu.edu.pl z dopiskiem „Fenomen cierpienia”. Przewidujemy **opłatę konferencyjną** w wysokości 240 zł. (doktoranci) oraz 380 zł. (pozostali referenci). Pokryje ona koszty organizacyjne, wyżywienie oraz częściowo koszty publikacji tekstów, które pomyślnie przejdą procedurę recenzowania. Opłata nie obejmuje kosztu noclegów, nie zwracamy także kosztów podróży. Wszelkich dodatkowych informacji możecie Państwo spodziewać się w szczegółowym informatorze konferencyjnym, w którym wskażemy także dane konta konferencyjnego do przelewu. Roześliśmy go zaraz po akceptacji referatów, czyli ok. 15 października 2018. O ostatecznym dopuszczeniu do wystąpienia konferencyjnego zadecyduje wpłata na konto organizatorów konferencji, którą należy uiścić w nieprzekraczalnym terminie do dnia 31 października 2018.

Komitet Naukowo-Organizacyjny Konferencji

Prof. dr hab. Anna Grzegorzcyk, Dyrektor Centrum Badań im. Edyty Stein Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Prof. dr hab. Michał Musielak, Kierownik Katedry Nauk Społecznych Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Dr hab. n. med. Szczepan Cofta, Naczelnny Lekarz Szpitala, Szpital Kliniczny Przemienienia Pańskiego Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu

Dr hab. n. med. Dariusz Iżycki prof. UM, Szpital Kliniczny Przemienienia Pańskiego Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu

Dr Małgorzata Grzywacz, Centrum Badań im. Edyty Stein Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Dr Katarzyna Machtyl, Centrum Badań im. Edyty Stein Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Dr Justyna Czekajewska, Katedra Nauk Społecznych Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Dr Żaneta Dobińska, Szpital Kliniczny Przemienienia Pańskiego Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu